

Sander Verheijen

IK KAN ER NÉT
NIET BIJ

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2020

Ik ben geen held
Tenminste niet een die telt
Maar ik doe mijn best te blijven staan
Wat ik schreeuw lijkt niet slecht
Maar wat ik schrijf ben ik echt
Zo kan ik een beetje van de wereld aan

Thomas Acda (uit *Schoolplein*, 2000)

Proloog

Mijn achteruitkijkspiegel staat zo dat ik het verkeer achter mij niet meer kan zien. In plaats daarvan kijk ik naar de achterbank. Recht achter me zit Willem. De Ikea-knuffelhond houdt hij vast met zijn mond. Hij kijkt naar buiten. Heel even vang ik zijn blik. Als hij ziet dat ik naar hem kijk, glimlacht hij. Die enorme blauwe kijkers. Ik kan er niks aan doen. Het zijn die momenten waarop mijn hart een klein sprongetje maakt. Dit kleine, wijze mannetje. Ik vergeet op te trekken als het verkeerslicht op groen springt. Oranje. Ik wacht op de volgende ronde. Ik hoor geen getoeter. Er staat vast niemand achter me. Het kan me vrij weinig schelen. Willem heeft een boekje in zijn linkerhand. Hij draait het wat rond. Zijn rechterhand doet niet mee.

Naast Willem zit een blond jongetje met een fietshelm op. Maurits zet dingen op zijn hoofd. Een vergiet, een emmer, een muts met Mickey Mouse-oren. Ik denk dat het hem wat houvast geeft. Misschien maakt het zijn wereld kleiner. Overzichtelijker. Vandaag moest en zou hij die fietshelm op. Die valt half over zijn ogen. Ik zie dat hij in gedachten verzonken is. Hij heeft zich even teruggetrokken in de Maurits-wereld waar geen ruimte is voor mij of zijn soms ietwat luidruchtige tweelingbroer. Net als zijn broer heeft ook Maurits prachtige blauwe ogen. Maar zijn blik is leeg. Hij kijkt naar een punt in de verte. Neerslachtig, zou je misschien zeggen als het niet zo'n klein ventje was. Het was een lange dag op school. Nieuwe kindjes op de groep. Maurits had een maatje, en juist dat jongetje is na de vakantie niet meer teruggekomen. Daar heeft hij last van. Veranderingen zijn moeilijk. En ronduit rampzalig als ze geen verbetering zijn. Die proberen we dan ook te vermijden. Maar soms lukt dat niet.

Ze zijn net vier jaar geworden, onze jongens. Ze zouden nu naar school moeten gaan. Een échte school dan. Dat is namelijk wat de bedoeling is. Dat is zoals het hoort. Als je gezonde kinderen krijgt. Een wereld die ver verwijderd is van de onze.

Ik bedenk hoe het eruit moet zien: mijn zoon met een fietshelm achter in de auto. Ik moet een beetje lachen. Groen. Ik zie het net op tijd. We rijden weer.

Deel I

Strikvraag

Mijn verhaal begint zo'n negen jaar eerder. De zomer van 2007. In een bruin café in het beste deel van Den Haag, of in elk geval het mooiste. Het is onze eerste date. We drinken wijn. Ik heb mezelf allang verloren in haar grote blauwe ogen. Jip heeft de ogen van een Disney-prinses. We zijn al aardig op weg met de tweede fles wijn, als ze even plompverloren als doelgericht die ene vraag stelt. *Wil jij eigenlijk kinderen?*

Terwijl ik de vraag op me in laat werken en ondertussen probeer in te schatten of het een strikvraag is, neem ik een slok van mijn wijn. Veel tijd om de vraag te verwerken is me alleen niet gegund. Ze vervolgt bloedserieus, terwijl ze een blonde lok achter haar oor strak trekt. 'Kijk, ik ben begin dertig, en als je geen kinderen wil, dan kan ik dat beter maar gelijk weten.' Ze zegt nog net niet dat het feest dan na deze fles wijn ophoudt, maar dat vul ik zelf in. Het is niet bedoeld als dreigement. Daar is ze de vrouw niet naar. Het is een roep om duidelijkheid. En allesbehalve een strikvraag.

Drieëndertig ben ik. Net een halfjaar bezig om mijn vorige leven van me af te schudden. Het leven van een rusteloze vrijgezelle dertiger. Je kunt ze uittekenen. Ik kom ze bij bosjes tegen in de bars en dancings waar ik tot diep in de nacht rondhang. Vrijgezelle dertigers. Eigenlijk heb ik een hekel aan ze.

De vraag van Jip brengt me ongemerkt en bijna ongepast terug naar een zonnig grasveldje, een jaar of acht eerder. Er ligt een vrouw met haar hoofd op mijn buik, en ze kijkt me vragend aan. Met één hand speel ik met haar donkere krullen. Terwijl we daar onze katers van de vorige avond aan het verdrijven zijn en ik me nog steeds afvraag hoe we samen in bed zijn beland, hoor ik in de verte dezelfde vraag. 'Wil jij eigenlijk

Dameshockeyteam

kinderen?’ Net als Jip geeft ook deze vrouw me amper de kans om er goed over na te denken. Maar haar gewenste antwoord is van een andere orde. ‘Hey, als je kinderen wil, dan houdt het hier op, want ik hoef ze écht niet.’

Mijn antwoord toen laat zich raden. Zonder daar verder diep over te hoeven nadenken, geloofde ik ook echt dat vader worden niet voor mij was weggelegd. We trouwden, leefden zeven jaar lang in een roes, tot het licht aanging en we beseften dat er niks meer over was van de koek die we samen in no time hadden opgegeten. Onze wegen liepen al ver uit elkaar. We hadden blijkbaar ergens een kruising gemist of allebei een andere landkaart in onze handen. *Gewenst kinderloos*. Het was wellicht een van de weinige echt verstandige beslissingen die we hebben genomen.

Terug naar het donkerbruine café, waar de wijn ons rustig en moedig tegelijk maakt. De geschiedenis herhaalt zich. Ik ben verliefd op een vrouw die op de eerste date duidelijkheid wil over mijn kindervens. Ik moet lachen.

‘Waarom lach je nu?’ vraagt Jip. ‘Vind je het stom dat ik je dat vraag?’

‘Nee, nee, nee,’ zeg ik vlug. ‘Helemaal niet. Je kunt het maar beter weten, vind je niet?’ Ik besluit het waarom nog even voor mezelf te houden en geef Jip het – hopelijk – door haar gehoopte antwoord. ‘Ja,’ zeg ik. ‘Eigenlijk lijkt dat me wel wat.’

Hoe dan ook, voor dat moment het enige goede antwoord. Ik wil sowieso dit wat nét begonnen is niet al op de eerste avond om zeep helpen. Er volgt vast nog wel wat extra bedenktijd.

Niet veel later wonen we samen.

Ik ontmoette Jip een aantal maanden eerder. Na mijn plotselinge langverwachte scheiding ben ik in het weekend vaak in de stad te vinden en eindig ik bijna net zo vaak tegen de ochtend in Het feest van Sinterklaas. Het bekende Haagse feestcafé is net zo fout als het logo op de gevel doet vermoeden. Een roze, neonverlichte Sinterklaas geflankeerd door een schaars geklede dame met een mijter op haar hoofd. *Need I say more?*

De zomer van 2007 gaat niet de boeken in als mooiste of warmste, maar wel als de zomer waarin ik voor het eerst ‘het feest’ bezocht. Die eerste keer doe ik dat samen met Marcel, mijn broer, net als ik ook nog niet zo heel erg lang single. We zijn vrijwel de eersten die avond en worden door de portier binnengelokt met het verhaal dat er elk moment een vrijgezellenfeestje van een dameshockeyteam binnen kan komen. Veel meer hebben wij niet nodig om het een kans te geven. Ondanks het tijdstip en het rap toenemende alcoholniveau is de sfeer goedmoedelijk. De muziek heerlijk fout. We dansen ons suf en wisselen het bier af met shotjes Flügel. Het dreigt een interessante nacht te worden.

Zeker wanneer blijkt dat de portier niet heeft gelogen. De hockeyspeelsters, die een halfuur later arriveren, zijn een lust voor het oog. Laten we het erop houden dat licht aangeschoten hockeysters met een vers cursusje paaldansen in de heupen bijzonder goed vertier zijn. Toch houden zij mijn aandacht niet vast. Vanaf het moment dat we binnen zijn, ben ik namelijk afgeleid door de vrolijke blondine achter bar twee. En niet alleen omdat zij verantwoordelijk is voor onze drankjes. De leukste barkeepster van de dancing scoren is natuurlijk wel het hoogst haalbare voor een vrijgezelle jongen van in de dertig, maar hier is meer aan de hand. Dit is meer dan een onbeduidende flirt. Ik geloof

dat ik haar vanaf de eerste minuut écht leuk vind. Ik besluit er werk van te maken.

Toch duurt het nog weken voordat ik echt in actie kom. En dan nog pas na de nodige aansporing van nichtje Jessica, die samen met mijn andere nichtje, Chantal, mijn vaste uitgaansvriendin is geworden. De blondine achter bar twee stelt zich voor als Jip. Ik geef haar mijn kaartje, maar daarmee ben ik er nog niet. Ik moet haar eerst nog zien te overtuigen van het feit dat de dame met wie ik regelmatig aan haar bar sta inderdaad écht een nichtje van me is. Uiteindelijk weet Jessica dat voor elkaar te krijgen. Jip belooft me te bellen.

En ze houdt woord.

Serieuus worden

Drie jaar later. We nemen een hond. Al dagenlang struinen we op internet asiels af met het plan een hondje te adopteren.

‘Deze is leuk!’ roept Jip enthousiast vanaf de bank richting de keuken, waar ik bezig ben om thee te maken.

‘Zullen we zaterdag gaan kijken?’

Het hondje in kwestie is een West Highland White Terriër. Een Cesar-hondje zeg maar, in de categorie ‘altijd binnen gestaan, van een oud vrouwtje geweest’. Er staan niet veel foto’s op de site, en de beschrijving is summier. Toch besluiten we contact op te nemen. Het hondje zit in een asiel in de buurt van Arnhem.

De beslissing om een viervoeter in huis te nemen zien we als een belangrijke stap in ‘serieuus worden’ en ‘verantwoordelijkheid nemen’. De ultieme test in voorbereiding op het echte werk. Kinderen. Na onze bruiloft, een halfjaar eerder, is ‘kinderen’ een nog serieuzer topic geworden. Er bestaat geen twijfel meer dát we het willen, maar wel of we het kúnnen. Zijn wij samen in staat om iets wat leeft te verzorgen? Te laten overleven? Het lijkt ons in elk geval een goed plan om niet over één nacht ijs te gaan.

Het kleine witte hondje dat we op de site zagen, past in het plaatje én – niet geheel onbelangrijk – ook in de krat voorop de gloednieuwe retrofiets die we net hebben gekocht. Ik zie me al rondfietsen met een hondje voorop. We laten het Arnhemse dierenasiel weten dat we aankomende zaterdag komen kijken.

We gaan een gezin stichten.

Asiel

Het is een zomerse dag, en opgewekt gaan we op weg. Terwijl de kilometers wegtikken, voelt dit als de meest serieuze beslissing ooit. En met zesendertig jaar op de teller is dat een vreemde gewaarwording. Een hondje. Ik vind het oprecht spannend en debiel dat ik het zo spannend vind. Ooit had ik vier katten, dus je zou denken dat ik voor een klein hondje mijn hand niet omdraai. Maar dit voelt ineens toch als een *life changing moment*. Een hond staat voor een nieuw leven. Ons nieuwe leven. 's Morgens vroeg op om het beestje uit te laten. In weer en wind en of je nu zin hebt of niet 's avonds een laatste rondje. En tussendoor ook nog één of twee keer. Het is nogal een verantwoordelijkheid.

‘Ik vind het best spannend,’ haalt Jip me de woorden uit de mond.

‘Misschien is het wel een heel stom hondje,’ probeer ik ons gerust te stellen. Het is tenslotte pas zover als het zover is.

Nog een kilometer of vijftien, volgens de TomTom die op de voorruit van onze PT Cruiser zit geplakt. Ik knijp in Jips hand. Het waterige zonnetje staat hoog aan de hemel. Nick en Simon schallen uit de radio. We zingen vrolijk mee.

Als er nog geen twijfels waren, dan zouden ze wel zijn gekomen na het welkom van de asiemedewerkster.

‘We komen voor het kleine witte hondje, we hebben erover gemaild,’ open ik het gesprek.

De vriendelijke blik van de vrouw verandert in een bedenkelijke als ze ons snel opneemt. ‘Je bedoelt Wesley. Het Cesar-hondje.’ De glimlach is verdwenen. Ze schudt zelfs met haar hoofd.

Nog voordat we bevestigend kunnen knikken, vervolgt ze: ‘Dat hondje is echt níks voor jullie. Zelf weten. En ga vooral even kijken.’ Ze wijst

naar de deur schuin achter de rommelige balie, die volgeplakt zit met foto's van vermiste honden en katten en reclameposters van hondenvoer en antivlooiemiddelen.

‘Maar *ik* zou het niet doen als ik jullie was!’ roept ze ons achterna, terwijl we het gangetje in lopen.

Aan het eind van de gang is een enorme rode deur. Daarachter horen we onophoudelijk geblaf. Ik ben benieuwd wat we er aantreffen. Zó erg kan een klein wit hondje toch niet zijn?

Vastberaden om me vooral niet te laten beïnvloeden door dit onverwachte advies loop ik achter Jip aan de kennel in. Een langwerpige ruimte met aan weerskanten een stuk of zes hondenverblijven. Ze zitten allemaal vol. Links in het midden zie ik het witte hondje zitten. Nou ja, wit. Een viezig, beigeachtig geel mormel met kale plekken. Hoe kunnen we dat niet gezien hebben op de foto? Hij blijft achter in het hok zitten. Keurt ons geen blik waardig. Hij gromt zachtjes. Ik zet in gedachten een dikke streep door Wesley.

‘Die doen we inderdaad niet,’ zeg ik tegen Jip. Ik kan mijn teleurstelling slecht verbergen. Bijna twee uur in de auto en dan dit. Jip knikt. Ze lijkt hetzelfde te denken, maar lijkt ook minder aangedaan.

Aan de overkant worden we enthousiast begroet door Hank. Hank is het type ‘grote hond’, iets herderachtigs denk ik. Hij perst met alle macht zijn snuit door het hekwerk heen om contact te maken. En als we niet direct kijken, gooit hij zijn grote lijf ertegenaan alsof hij wil zeggen: hier, hier, hier! Hank maakt er werk van.

‘Kijk, Wesley,’ mompel ik in mezelf. ‘Hank snapt het wel. Je moet jezelf verkopen.’ Ik wil een hond redden die gered wil worden, en Hank scoort punten. Ik aai hem over zijn natte snuit.

Jip loopt terug in de richting waar we vandaan kwamen. Ik loop achter haar aan. Hank heeft door dat wij alweer zijn afgeleid en blaft een paar keer in een laatste poging om onze aandacht terug te krijgen. Maar mijn blik wordt gevangen door een flinke zwarte labrador in de hoek. Bijna in zijn geheel verscholen achter de nog openstaande rode deur van de ken-

nel. Het is de enige hond die niet blaft, gromt of keft. Hij zit in het midden van zijn hok, een beetje scheef op zijn billen en kijkt ons rustig aan. ‘Gant,’ lees ik op het briefje dat aan het hek zit. Jip zegt niets en kijkt me slechts hoopvol aan.

Gant

Als we even later door de gang teruglopen richting de receptie, kijken we elkaar aan.

‘Ja hoor, dat hebben wij weer,’ lach ik.

‘Hoe een klein wit hondje een grote zwarte hond werd,’ vat Jip de situatie vrij aardig samen.

‘Ik weet één ding wél zeker,’ zeg ik.

‘O, wat dan?’

‘Gant past niet in het kratje op de fiets!’

We lachen nog harder. We zijn zelfs een beetje uitgelaten.

Bij de balie moeten we toegeven dat Wesley inderdaad niet ons hondje zal worden. Jip vertelt dat we ons oog hebben laten vallen op de zevenjarige labrador Gant.

‘Maar ik vind Hank ook tof,’ zeg ik, om te laten zien dat we echt goed hebben rondgekeken.

‘Hank krijg je alleen mee als je een landgoed hebt met een hek eromheen,’ zegt de vrouw achter de balie bits. ‘Hank bijt schapen doormidden.’

Ik begin me zorgen te maken over mijn algemene hondenkennis. Maar voordat ik iets gevats kan zeggen, trekt ze een lang touw achter de balie vandaan en zegt ze dat ze Gant gaat halen.

‘Dan kunnen jullie even een rondje met hem lopen. Zal die lobbes fijn vinden. Zit al twee maanden te wachten.’

Even later komt ze terug met de zwarte labrador, die zijn blik op de voordeur heeft gericht. *Naar buiten.* Met Gant aan het touw lopen we naar het kleine afgesloten grasveldje aan de zijkant van het asiel. Het valt me op hoe stevig hij aan het touw trekt. We hadden er net zo goed niet kunnen zijn. Gant negeert ons volkomen. Hij maakt totaal geen contact.